

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Район/ Муниципий:

Местност:

Училище:

Фамилия, име на ученика:

ТЕСТ № 1

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

ТЕСТОВЕ ЗА ТРЕНИРАНЕ
ЛИЦЕЙСКИ ЦИКЪЛ
Хуманитарен профил
февруари 2023 година
Време за работа – 180 минут

Необходими материали: *син химикал*.

Препоръки за кандидатите:

- Внимателно прочети заданията, предложени в теста.
- Решаване на всички тестови задачи е задължително.

Успешна работа!

Брой точки: _____

Прочетете внимателно текста и отговорете на въпросите.

Разнесе се слух, че ще прокарат железен път из клисурата на Искъра: инженери вече мерили там. Тоя слух стигна и до ушите на дядо Йоцо и разтреса като с чук душевната му летаргия.

Той не искаше да повярва. Железница? . . . Из това устие, из тия стръмни места, дето кон не намираше място да закрепил копитата си по канарите? Дето кози крак мъчно се задържаше по стените? . . . Но слухът упорствуваше, продължаваше да смуцава въображението на слепия старец.

- Види се, намериха се някъде инженери - свят голям . . . Френци ли са пак? Казаха му, че са българи.

Смая се старецът.

- Как, наши? Български инженери! Дето паши и учени френци казваха, че не може! Та сме имали по-учени хора ние? . . .

Изпълни се душата на дядо Йоцо с възхищение.

Сега "българското" му се предствави нещо велико, могъществено, необятно. . . Неговият ум не можеше да побере всичкото това величие. Досега символите на "българското" се изразяваха за него само в еполетите на околийския началник и в сабята на войника, които бе попипал и целувал; сега то го поразяваше, смайваше със силата си и пълнеше с гордост душата му, българска ръка сечеше планините, българският ум измисляше работи, да се чуди и мае човек!

Железницата заработи. Дядо Йоцо чу с трепет първите писъци на свирката на паравоза, трещенето на колелата по релсите.

Той сякаш оживя, възроди се. Отиваше редовно на скалата, щом приближаваше часът на влака, за да чуе свирката и да погледа българската железница как фучи из устието.

Тоя човек възкръсваше само при ехтежа на влака и му се радваше с детинска радост. Понеже не беше видял железница през живота си, въображението му я рисуваше като един чудовищен крилат змей, който пуца пламък из устата си, бучи и реве, фучи с чудовищен крилат змей невъобразима сила и бързина из планината, разгласявайки силата, славата и напредъка на свободна България.

Слепотата и умствената му незлобливост бяха запазили като с броня душата му от разочарованията на тъмните ѝ страни, които разочарования изпитваме ние, окатите . . .

Честит слепец!

Пътниците, изправени на прозорците на вагоните да гледат живописните завои на пролома съгледваха учудени на един рът отсреща, че стои един човек и им маха с шапка. Това беше дядо Йоцо. Той поздравяваше по тоя начин нова България.

(По Иван Вазов)

Летаргия - покой, бездействие

№	Тестови задачи	Точ ки	Точ ки
1.	Отговорете с ДА или НЕ, като заградите съответното с кръгче. А. Действието в текста става по време на турското робство. ДА/НЕ Б. Дядо Йоцо живееше в едно планинско село. ДА/НЕ В. Според този фрагмент дядо Йоцо не доверява на френските инженери. ДА/НЕ Г. Според текста, дядо Йоцо посрещаше и изпращаше влаковете, защото много обича техника. ДА/НЕ Д. В текста се споменават българи, французи и турци. ДА/НЕ	L/0/ 1/2/3 /4/5	L/0/ 1/2/3 /4/5

2.	<p>Тълкувайте значението на дадените изрази от текста с едно изречение или синонимен израз.</p> <p>А. Разнесе се слух _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Б. българска ръка сечеше планините _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>В. Неговият ум не можеше да побере _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Г. смайваше със силата си _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/ 1/2/3 /4</p> <p>L/0/ 1/2/3 /4</p>	<p>L/0/ 1/2/3 /4</p> <p>L/0/ 1/2/3 /4</p>
3.	<p>Открийте в текста и запишете примери на:</p> <p>1 метафора _____</p> <p>2 епитета _____</p> <p>_____</p> <p>3 сравнения _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/ 1/2/3 /4/5/ 6</p>	<p>L/0/ 1/2/3 /4/5/ 6</p>
4.	<p>Озаглавете текста, като назовете темата му, и запишете заглавието.</p> <p>_____</p>	<p>L/0/ 1/2</p>	<p>L/0/ 1/2</p>
5.	<p>Формулирайте с едно изречение и запишете основната мисъл на текста.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/ 1/2</p>	<p>L/0/ 1/2</p>

6.	<p>Открийте в текста и запишете по един синоним към всяка дадена дума. ще провеждат - _____</p> <p>радост - _____</p> <p>скорост - _____</p> <p>постоянно - _____</p> <p>страшен - _____</p>	L/0/ 1/2/3 /4/5	L/0/ 1/2/3 /4/5
7.	<p>Отговорете на въпроса, като заградите буквата на верния отговор. Към кой тип се отнася текстът? А. повествование и описание; Б. повествование и разсъждение; В. описание и повествование; Г. повествование</p>	L/0/ 1	L/0/ 1
8.	<p>Съставете и запишете 3 /три/ изречения, като употребите думата „стар” в различни значения /можете да промените формата на думата – род и число.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/ 1/2/3 L/0/ 1 L/0/ 1/2/3	L/0/ 1/2/3 L/0/ 1 L/0/ 1/2/3
9.	<p>Коментирайте с 1-2 изречения смисъла на изречението от текста: Честит слепец!</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/ 1 L/0/ 1 L/0/ 1 L/0/ 1	L/0/ 1 L/0/ 1 L/0/ 1 L/0/ 1

12.	<p>Трансформирайте текста в преизказно наклонение и запишете го: Да види свободна България — това беше неотстъпната му мисъл. Тая мисъл засланиеше всичко друго, шумът на околния живот го оставяше равнодушен, безучастен — всичко беше тъй малко, незначително, нищожно и обикновено. Той се боеше да умре, преди да разбере какво е нещо „българското“.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/ 1/2/3 4/5</p> <p>L/0/ 1</p> <p>L/0/ 1</p>	<p>L/0/ 1/2/3 4/5</p> <p>L/0/ 1</p> <p>L/0/ 1</p>
13.	<p>Употребете и запишете думата <i>старец</i> :</p> <p>1. В множествено число: _____</p> <p>2. В съчетание с числителното 2: _____</p> <p>3. В съчетание с думата <i>няколко</i>: _____</p> <p>4. Вместо точки в следните изречения:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Често някой нов кондуктор се учудвал, че вижда все на същия час на канарата един _____, който маха с шапка към летящия влак. • Съселяните на _____ привикнаха да го виждат всеки ден на скалата и си казваха ухилено: «Дядо Йоцо гледа». • Една вечер _____ се не върна вкъщи. 	<p>L/0/ 1/2/3 4/5/6</p>	<p>L/0/ 1/2/3 4/5/6</p>
14.	<p>Запишете в съответните редове по един пример на глаголните времена, които се срещат в текста.</p> <p>Сегашно време _____</p> <p>Минало свършено _____</p> <p>Минало несвършено _____</p> <p>Минало неопределено _____</p> <p>Минало предварително _____</p> <p>Бъдеще време _____</p> <p>Бъдеще време в миналото _____</p>	<p>L/0/ 1/2/3 /4/5/ 6</p> <p>L/0/ 1</p>	<p>L/0/ 1/2/3 /4/5/ 6</p> <p>L/0/ 1</p>

15.	<p>Прочетете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите:</p> <p>Отиваше редовно на скалата, щом приближаваше часът на влака, за да чуе свирката и да погледа българската железница как фучи из устието.</p> <p>Това изречение е _____ (сложно съчинено, сложно съставно, сложно смесено) и се състои от. _____ (две, три, четири, пет, шест) прости изречения.</p>	L/0/ 1	L/0/ 1
16.	<p>Трансформирайте и запишете изреченията без да използвате пряка реч:</p> <p>Дядо Йоцо се поклони ниско и рече: «Сега прощавай, синко, че ти направих труд!»</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/ 1	L/0/ 1
17.	<p>Заградете с кръгче в списъка на заглавията тези, които НЕ са творби на Иван Вазов.</p> <p>А. Една българка Б. Градушка В. По жътва Г. До Чикаго и назад Д. Иде ли?</p>	L/0/ 1/2/3	L/0/ 1/2/3
18.	<p>Назовете 2 имена на героите от Вазовия цикъл оди „Епопея на забравените”</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/ 1/2	L/0/ 1/2
19.	<p>Назовете 3 произведения от българската литература, които съдържат символи на «българското», като посочите по 1 символ за всяка творба.</p> <p>1. _____</p> <p>2. _____</p> <p>3. _____</p>	L0/1 /2/3	L0/1 /2/3

